

LŐRINCZ ZSUZSA (1954) Prága

LŐRINCZ ZSUZSA

Luzsicza Fanni kiállításáról

Egy fiatal leánynak nehéz egy olyan családban megtalálnia a saját útját, hivatását, ahol mindenki képzőművész.

Luzsicza Fanni gyermekkorában megtanult hárfázni (ha módja van rá, ma is szívesen játszik ezen a műzsai hangszeren), ám a génjeiben hordott képzőművészeti tehetség úgy győzte le benne a zenészt, hogy végül a fotográfia felé fordult, ebben a művészeti ágban ismerve fel a saját tehetségét...

Fiatal alkotónkat erős kötelék köti nagypjához – most is úgy érzi, lelkileg hasonlítanak egymásra –, s ez a láthatatlan érzelmi szál nagypja halála után sem tépődött szét. Továbbra is keresi, kutatja nagypja üzenetét, amely az utódokhoz (a fiához, a lányához, az unokákhoz) szól, általa kapcsolódik érsekújvári gyökereihez, tőle tanulta a hűséget a családi hagyományokhoz és értékekhez.

Idősebb Luzsicza Lajos (1920–2005) így ír erről *Ifjúságom Érsekújvár!* című kötetében: „A hazai táj megható ereje, az évszázadokon átöröklött kötődés az otthonhoz mily különös erő, mily sajátos emberi vonzalom.”

Fanni tehát évek óta foglalkozik családjá történetével. Hét éve kereste fel először újvári rokonait, és ment vissza azokra a helyekre, amelyeket nagypja elbeszéléseiből és képeiből ismert meg. Ő így vall erről: „Nagypám... szülőföldhöz való kötődése egész életét végigkísérte, ragaszkodása a tájhoz, amelyben felnőtt, rám is nagy hatást gyakorolt, hiszen a sok történet alapján megértettem, hogy mennyire fontos tisztelnünk az őseinket, és néha visszatekinteni, honnan is indultunk.”

Kiállított képein ezeket a gondolatokat próbálja meg kifejezni. Fotóin megjelenik nagypja képeinek színvilága, az álomszerű táj hangulata. A helyszínek a jelen korból valók, de magukban hordozzák a család múltját is.

Fanni visszatért a Nyitra-partra, felkereste azokat a helyeket, amelyeket nagypja képeiről ismert, a Zúgót, a Naszvadi járóút, a Ragonyát, a családi birtokot, amelyet még dédapja épített, az omladozó családi sírkövet, amelyről már lehullott a kereszt, de halványan még olvasható Luzsicza István neve...

Megrázó erejű fotóján egy magányos fa – mert csak ennyi maradt mára a sövényel körbekerített, sok-sok gyümölcsfával, erdősséggel teli hajdani „tündérbertől” –, de a táj még őrzi a nagypa képein fellelhető gyönyörű színeket, úgy, ahogyan további fotói is, amelyek erről a drasztikusan átalakult (átalakított) helyről készültek: a kék szemeteszsákok és az egyforma lakótelepi házak... Mégis kedves neki ez a föld, amely a távoli ősökhez köti. Az emlékek megszelídítik a kemény valószínűságot. Fanni fényképezőgépének lencséje mögé állva keresi ennek a nyers, lekopasztott tájnak a poétikáját...

A fekete-fehér portrékból álló fotográfiai ciklusa is vallomás a szüleihez való erős kapcsolatról és Isten felé fordulásáról, vallomás a hitéről. Váratlanul ragyog fel az égő csipkebokor egy szürke betongyűrű közepén, a szürke mindennapok helyszínén, úgy, ahogy az ember hite része, ünnepe mindennapjainak. Fanni úgy tér vissza a múltba, hogy közben a jelenben marad, s arcát a jövő felé fordítja.

Végül elmosódott emlékként, mintegy kollázs-szerűen bukkannak fel az elhalványult, megsárgult családi fotók, fragmentumok, amelyekből vissza lehet idézni a régmúlt pillanatokat. És a „remixelt” archív felvételeken keresztül finoman szűrődik át a mai Fanni világa, mert most már az utód szól az elődökhöz.

A dunaszerdahelyi Kortárs Magyar Galériában 2018. október 12-én elhangzott megnyitószöveg szerkesztett változata. (EMLÉKEINK – TÁRGYAINK, Luzsicza Fanni kiállítása, 2018. október 12 – november 2.)

Luzsicza Fanni még csak pályája elején tart – hiszen nemrég, 2017-ben diplomázott a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem fotográfiai szakán –, de az máris észrevehető, hogy folyamatosan érett munkákkal mutatkozik be a közönségnek, olyan alkotóként, akinek saját világa, mondanivalója van. Ezt az is bizonyítja, hogy idén elnyerte a XXI. Esztergomi Fotográfiai Biennále Emberi Erőforrások Minisztériumának Nagydíját.

Művészete határozott karakterű. Kasírozott digitális fotográfiai nyomatai olyan értékeket hordoznak, amelyek ilyen fiatal korban ritkán mutatkoznak meg: a hűség, a szerénység, a tisztaság és az alázat örökletes erényei „fixálják” képeit. Tudom, nem divatos szavak ezek, de arra predesztinálják őt, hogy kiemelkedőt alkosson.

LUZSICZA FANNI (1995) Budapest

LUZSICZA FANNI és LUZSICZA LAJOS ÁRPÁD, 2018